

Τα δίχτυα του κοσμοκράτορα

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Κάνοντας το σημείο του σταυρού, θα σας οδηγήσω, σ' ένα πνευματικό θέαμα. Κάποτε ο μεγάλος όσιος του Θεού Αντώ-νιος, ο ερημίτης της Αιγύπτου, με θεία αποκάλυψη είδε τις παγίδες του διαβόλου απλω-μένες σαν δίχτυα πάνω σ' όλη τη γη, για την παγίδευ-ση και τη ψυχική καταστροφή των ανθρώπων. Στέναξε τότε με πόνο ο όσιος και ρώτησε τον Κύριο: «Ποιός τάχα, Κύριε, θα μπορέσει να ξεφύγει απ' αυτά τα δίχτυα και να σωθεί;».

Βυθίζομαι με τη σκέψη στην παρατήρηση των δι-χτυών του διαβόλου. Είναι απλωμένα όχι μόνο έξω από τον άνθρωπο, αλλά και μέσα του. Το ένα δίχτυ είναι σφιχτοδεμένο με το άλλο. Κάποια δίχτυα είναι στημένα σε σειρές. Άλλα αφήνουν μεγάλα ανοίγματα, αυτά όμως οδηγούν σε αναρίθμητες πτυχώσεις από τις οποίες είναι αδύνατο να ξεφύγει κανείς. Θρηνώ πικρά, βλέποντας τα πολύπλοκα σατανικά δίχτυα! Αυθόρμητα ρωτάω κι εγώ, όπως ο ερημίτης όσιος: “Κύριε, ποιός μπορεί να γλιτώ-σει απ' αυτά;”.

Απλωμένα δίχτυα είναι για τον νου μου τα διάφορα βιβλία που μεταδίδουν δήθεν το φώς της γνώσεως, αλλά στην πραγματικότητα βυθίζουν στο σκοτάδι της αγνωσίας. Απλωμένα δίχτυα είναι για τον νου μου τα βιβλία που έχουν γραφεί με την αποκάλυπτη ή συγκαλυμμένη επήρεια του σκοτεινού και μοχθηρού κοσμοκράτορα. Α-πλωμένα δίχτυα είναι για τον νου μου τα βιβλία που προέρχονται από λογική αρρωστημένη και φθαρμένη λόγω της προπατορικής πτώσεως. Απλωμένα δίχτυα είναι για τον νου μου τα βιβλία που περιέχουν «την ανθρώπινη δολιότητα και τα τεχνάσματα που μηχανεύεται η απάτη», κατά την έκφραση του

αποστόλου, καθώς προέρχο-νται από συγγραφείς οι οποίοι «χωρίς λόγο υπερηφανεύονται με το υποδουλωμένο στην αμαρτία μυαλό τους».

Ο πλησίον, στην αγάπη του οποίου οφείλω να αναζητώ τη σωτηρία κι αυτός γίνεται για μένα δίχτυ, που με παγιδεύει και με οδηγεί στον θάνατο, όταν ο νους του είναι πιασμένος στα δίχτυα ψεύτικων διδασκαλιών και πλανερών σοφιστειών.

Ο δικός μου νους είναι σημαδεμένος από την πτώ-ση, είναι καλυμμένος με το πέπλο του ζόφου, είναι δη-λητηριασμένος από το ψέμα. Ο ίδιος ο νους μου, λοι-πόν, πλανεμένος καθώς είναι από τον κοσμοκράτορα, απλώνει ανεπίγνωστα τα δικά του δίχτυα, για να αυτοπαγιδευθεί. Ακόμα κι όταν ήταν στον παράδεισο ο άνθρωπος, αδιάκριτα και απερίσκεπτα θέλησε ν' αποκτήσει μια γνώση ολέθρια, θανάσιμη!. Και μετά την πτώση του, έγινε ακόμα πιο αδιάκριτος, ακόμα πιο απερίσκεπτος. Με θρασύτητα μεθά από το ποτήρι της φαρ-μακερής γνώσεως, διώχνοντας αποφασιστικά από την ψυχή του την επιθυμία να γευθεί το θεϊκό ποτήρι της σωτήριας γνώσεως.

Και για την καρδιά μου πόσα δίχτυα! Δίχτυα χοντρά και δίχτυα λεπτά! Ποιά απ' αυτά να θεωρήσω πιο επικίνδυνα, πιο φοβερά; Δεν ξέρω. Ο κυνηγός είναι έμπειρος και επιδέξιος· αυτόν που θα ξεφύγει από τα χοντρά δίχτυα του, θα τον πιάσει στα λεπτά. Ο σκοπός του κυ-νηγιού είναι ένας: η ψυχική καταστροφή.

Τα δίχτυα είναι στημένα και καμουφλαρισμένα με ποικίλους τρόπους και με εξαιρετική τέχνη. Η πτώση είναι μεταμφιεσμένη, είναι ντυμένη με ρούχα θριάμβου —με την υποκρισία, με την κενοδοξία, με την ανθρωπαρέσκεια— και κρύβει απατηλά το σκοτεινό πρόσωπό της πίσω από ένα πνευματικό, ένα ουράνιο προσωπίο αρετής. Η ακόλαστη αγάπη είναι συχνά κρυμμένη πίσω από μια φαινομενικά αγία αγάπη. Η σαρκική γλυκύτητα παρουσιάζεται συχνά σαν γλυκύτητα πνευματική. Ο κοσμοκράτορας με όλα τα μέσα προσπαθεί να κρατήσει τον άνθρωπο δεμένο με τη φθαρμένη φύση του. Κι αυτό φτάνει για την αποξένωση της ψυχής από τον Θεό, έστω και χωρίς μεγάλες πτώσεις στην αμαρτία. Τα βαριά αμαρτήματα τα υποκαθιστά ολοκληρωτικά, σύμφωνα με τους ακριβείς υπολογισμούς του νοητού κυνηγού, το υπερήφανο φρόνημα ενός χριστιανού ικανοποιημένου από τις αρετές του, τις αρετές της φθαρμένης φύσεως, ενός χρι-στιανού πεσμένου στην αυταπάτη· αυτή ακριβώς είναι που τον αποξενώνει από τον Κύριο.

Και για το σώμα μου πόσα δίχτυα! Το ίδιο το σώμα τι δίχτυ που είναι! Και πόσο επωφελείται απ' αυτό ο κο-σμοκράτορας! Συγκαταβαίνοντας στις κατώτερες ροπές και επιθυμίες του σώματος, φτάνουμε να μοιάζουμε στα άλογα ζώα. Τι γκρεμός! Τι ξεπεσμός από τη θεία ομοί-ωση! Φεύγουμε μακριά από τον Θεό και

πέφτουμε σ' αυτόν τον βαθύ και φοβερό γκρεμό, όταν παραδινόμα-στε στις βαριές σαρκικές αμαρτίες, οι οποίες, ακριβώς για τη βαρύτητά τους, ονομάζονται πτώσεις. Αλλά και οι ελαφριές σαρκικές απολαύσεις δεν είναι λιγότερο ολέθριες. Για χάρη τους παραμελούμε τη ψυχή μας και λη-σμονούμε τον Θεό, τον ουρανό, την αιωνιότητα, τον προορισμό μας. Ο κοσμοκράτορας με τις σαρκικές απολαύσεις κατορθώνει να μας κρατά σε διαρκή περισπασμό και να μας προξενεί νοητικό σκοτισμό. Οι θύρες, διαμέ-σου των οποίων η ψυχή επικοινωνεί με τον ορατό κό-σμο, είναι οι σωματικές αισθήσεις. Μέσ' απ' αυτές, λοιπόν, τις θύρες ο κοσμοκράτορας εισάγει ακατάπαυστα στην ψυχή αισθητικές ικανοποιήσεις, που την οδηγούν στην αιχμαλωσία της αμαρτίας. Εντυπωσιακά ηχεί η μου-σική στις περιβόητες επίγειες συναυλίες, μια μουσική που εκφράζει και ξεσηκώνει διάφορα πάθη. Τέτοια πάθη προβάλλονται και στις επίγειες θεατρικές παραστάσεις, τέτοια πάθη αναμοχλεύονται μ' όλες τις επίγειες τέρ-ψεις. Ο άνθρωπος με κάθε δυνατό μέσο κυνηγά την απόλαυση του κακού που τον σκοτώνει. Μεθυσμένος απ' αυτό, λησμονεί το σωτήριο θείο αγαθό και το απολυτρωτικό Αίμα του Θεανθρώπου.

Να μια απλή απεικόνιση των διχτυών που έχει απλώσει ο κοσμοκράτορας για τη σύλληψη των χριστιανών. Ναι, μόνο ένα άτεχνο ζωγράφισμά τους επιχείρησα, αλλά αυτό ασφαλώς θα σας προκάλεσε τρόμο, ασφαλώς θα γέννησε μέσα σας το ερώτημα: "Και ποιός μπορεί να ξεφύγει απ' αυτά τα δίχτυα;".

(Αγίου Ιγνατίου Μπριαντσανίνωφ, Ασκητικές εμπειρίες, τ. Β', εκδ. Ι. Μ. Παρακλήτου 2009, σ. 152-155)